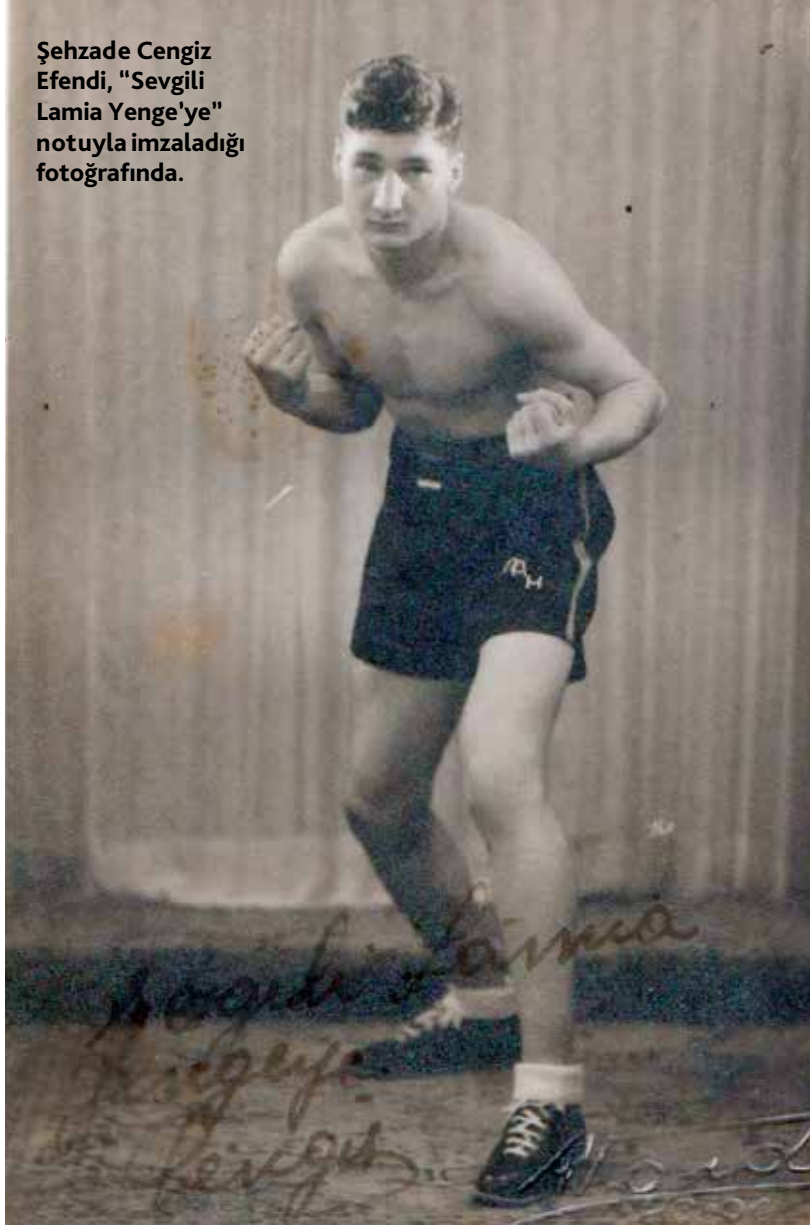

Aldığı yumruklarla can veren şehzade

Şehzade Cengiz Efendi, "Sevgili Lamia Yenge'ye" notuyla imzaladığı fotoğrafında.

FOTOGRAF: ATA POTOK ARŞİVİ

Sultan Abdülmecid'in torunu olan Abdülhalim Efendi'nin oğlu Şehzade Cengiz Efendi, Fransa'da sürgünde doğdu. Ve henüz 25 yaşındayken geçimini sürdürmek için boks yaparken yaşamını kaybetti.

ATA POTOK

Sultan Abdülmecid'in torunu Abdülhalim Efendi ve eşi Samiye Hanım 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen 431 sayılı kanun sebebiyle Paris'e sürgüne gitti. Abdülhalim Efendi ve Samiye Hanım'ın 23 Aralık 1925 günü bir şehzadeleri oldu. Şehzadeye Cengiz ismini verdiler. Kısa bir süre sonra Abdülhalim Efendi genç yaşta siroz hastalığına yakalanarak Sultan Vahideddin'in vefatından 10 gün sonra 26 Mayıs 1926 günü Paris'te vefat etti. Şehzade Abdülhalim'in vakitsiz ve erken vefatından sonra bir süre ailesi gayrimenkul satışlarından gelen parayla geçindi. Fakat 1950'lere yaklaşıldığında para bitmişti. Annesinin ve kız kardeşin rahat yaşaması için Şehzade Cengiz, bir otomobil fabrikasında çalışmaya başladı. Fakat kazandığı para yetersiz kalınca Şehzade Cengiz Efendi geceleri çok sevdiği boks profesyonel olarak yapmaya başladı. 10 Ekim 1950 gecesi rakibi şehzadenin başına art arda yumruk attı. Yumrukların etkisiyle bayılan Şehzade Cengiz Efendi bir daha kendisine gelemedi. Kaldırıldığı hastanede kısa bir süre sonra yaşamını kaybetti. Vefat ettiğinde henüz 25 yaşındaydı.

Son halifenin oğlu Ömer Faruk Fenerbahçeliydi

Osmanlı hanedanı üyelerinden birkaçı sporla yakından ilgilendiler. Bunlar içinde en önemlilerden biri son halife Abdülmecid Efendi'nin oğlu Ömer Faruk Efendi'ydı. Ömer Faruk 1898 yılında İstanbul'da doğdu. 12 yaşına kadar Mekteb-i Sultani'de okudu. Daha sonra eğitimine Viyana'da devam etti. Birinci Dünya Savaşı sırasında Verdun Cephesi'nde bulunan Ömer Faruk Efendi daha sonra Potsdam Askeri Akademisi'ni bitirdi. Ömer Faruk, Mütareke Dönemi'nde

Fenerbahçe'nin fahri başkanlığını yaptı. Ailesiyle 1924 senesinde sürgüne çıkarıldı. 1966'da dönemin Fenerbahçe Başkanı Faruk Ilgaz'dan bir mektup alan Ömer Faruk Efendi, 20 Temmuz 1966'da verdiği yanıtta şunları yazmıştı: "Geçen gün postacı geldi ve büyükçe bir zarf uzattı. Üstünde canım Fenerbahçe Spor Kulübü'nü görünce şaşırdım... Kırk küsur senedir böyle bir alaka görmediğimden şaşırdım ve mütehassıs oldum, teessür duydum ve gözlerimden yaşlar boşandı."

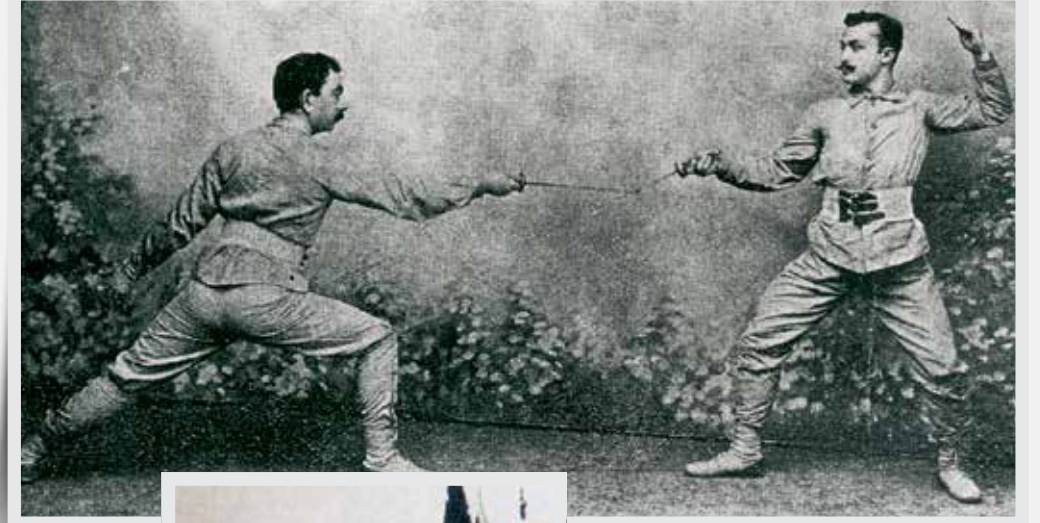

Şehzade Ömer Faruk (oturanlarda sağdan dördüncü) ve Fenerbahçe takımı ile 29 Haziran 1923.

Sultan Abdülhamid'in huzurunda eskrim maçı

Eskrim Türkiye'de ilk uygulanmaya başlanan çağdaş spor dallarından biriydi. İlk Türk eskrimcisi sayılan Muallim Hüsnü Bey, yabancı subaylardan öğrendiklerini genç sporculara aktardı. Bu genç sporcuların arasında daha sonra Beşiktaş Jimnastik Kulübü'nün kurucuları arasında yer alacak Fuat ve Hikmet (Balkan) Kardeşler de vardı. Yüzyılın başında Yıldız Sarayı'nda Sultan II. Abdülhamid'in huzurunda İtalyan eskrimcileri ile karşılaşan Fuat, Refik ve Ömer Lütfü beyler başarılı müsabakalar yaptı. Sultan Abdülhamid duyduğu memnuniyetle genç sporcuları ödüllendirdi. Ardından eskrim askeri okullarının ders programına alındı ve Fuat Bey, Edirne Harbiye Mektebi eskrim muallimi yapıldı. 1920 yıllarda Fenerbahçe bu spor dalına destek vermeye başladı. 1917 Devrimi sonrası Rusya'dan kaçan Albay Grodetski, Said ve Fevzi beyler gibi iki başarılı sporcu yetiştirdi.

Cumhuriyetin ilanının ardından 1923'te kurulan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı bünyesinde oluşturulan Eskrim

Federasyonu Başkanlığı'na Fuat (Balkan) Bey getirildi. Fuat Bey ertesi yıl Paris'te yapılan olimpiyatlarda Türkiye'yi eskrim dalında sporcu olarak temsil etti. 1928 Amsterdam Olimpiyatları'nda ise Fuat Bey ile beraber Muhittin ve Nami adında iki teğmen eskrim dalında yarıştı.

Sonraki yıllarda eskrim sporu hızlı bir yükselişe geçti. Enver (Balkan) Bey, 1931'de kılıçta Balkan Şampiyonu oldu. Suat Aşeni Fetgeri Tarı ise 1932-1936 yılları arasında flörede aralıksız Türkiye şampiyonuydu.

İlk eskrim sporcularından öğretmen Binbaşı Hüsnü Bey ve Refik Bey (en üstte). Fuat Balkan, Berlin Oyunları'nda (ortada). Yüzyıl başında Türk ve İtalyan eskrimciler Yıldız Sarayı'nda (solda).

FOTOGRAFLAR: ÇAĞLAR BOYU TÜRKLERDE SPOR, DOĞAN YILDIZ.